

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2023 r.

17.10.2024 r.

W 2023 r. odnotowano dalszy spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Mieszkańcy miast stanowili 52,9% beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej

↓ 2,1%

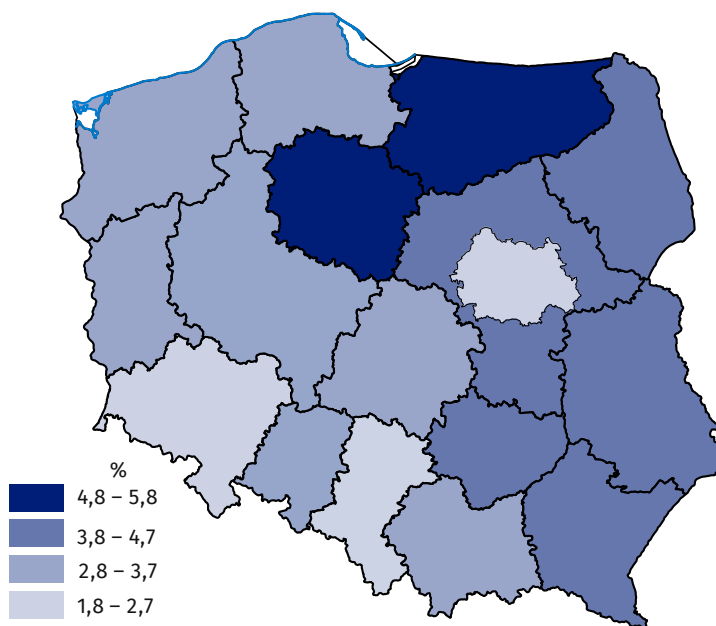
Spadek liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej r/r

Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej wyniosła 1274,9 tys. osób i była o 27,4 tys. (2,1%) mniejsza niż w 2022 r. Zasięg korzystania z pomocy społecznej, czyli odsetek beneficjentów w ogólnej liczbie ludności pozostał bez zmian i wyniósł 3,4%.

Liczba beneficjentów w gospodarstwach domowych oraz osób bezdomnych o dochodach na osobę poniżej progu dochodowego¹ wyniosła 760,9 tys. co stanowiło 2,0% ogólnej liczby ludności, tj. mniej o 0,2 p. proc. w porównaniu z 2022 r.

W 2023 r. wśród ogółu beneficjentów pomocy społecznej mieszkańcy miast stanowili 52,9%, a ich liczba wyniosła 674,9 tys. osób. Na obszarach wiejskich udział beneficjentów w ogólnej liczbie mieszkańców wsi wyniósł 3,9%, a w miastach 3,0%. W stosunku do roku poprzedniego wskaźnik ten zmniejszył się o 0,2 p. proc. na wsi, a w miastach pozostał bez zmian.

Mapa 1. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej według regionów w 2023 r.

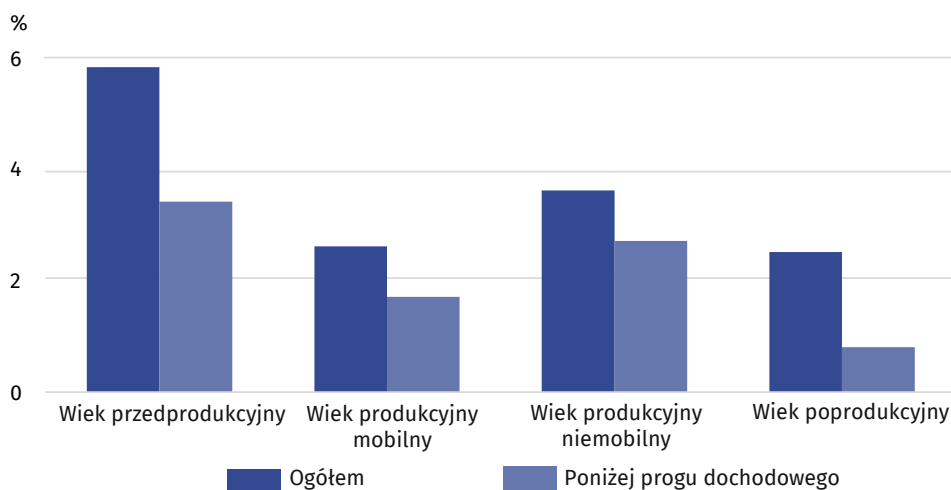
Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRPiPS.

¹ W 2023 r. kwota tego kryterium dla osoby w rodzinie wynosiła 600 zł, a dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł. Kwoty te obowiązują od 1 stycznia 2022 r. W opracowaniu używane są określenia „ubogie gospodarstwa domowe” na oznaczenie gospodarstw z dochodem niższym niż podane wyżej progi (osoby bezdomne nie tworzą gospodarstw domowych) oraz „ubodzy beneficjenci” – członkowie tych gospodarstw domowych i bezdomni z dochodami poniżej progu dochodowego.

Największy udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców odnotowano w regionie warmińsko-mazurskim (5,8%), a najmniejszy w regionie warszawskim stołecznym (1,8%). Niski (poniżej 3%) odsetek beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej wystąpił w regionach śląskim (2,3%) i dolnośląskim (2,5%).

W 2023 r. wzrost wskaźnika w ujęciu rocznym odnotowano jedynie w regionie zachodniopomorskim (o 0,1 p. proc.). Spadek wystąpił w ośmiu regionach, w tym największy w regionie warmińsko-mazurskim (0,3 p. proc.).

Wykres 1. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej według ekonomicznych grup wieku w 2023 r.

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRPiPS i GUS.

Zasięg korzystania z pomocy społecznej w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym był stosunkowo wysoki – wyniósł 5,8%, a udział dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 roku życia z ubogich gospodarstw domowych w ogólnej liczbie dzieci i młodzieży w tej samej grupie wieku wyniósł 3,4%.

Z kolei odsetek osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób w tym wieku wyniósł 2,5%, a ubogich beneficjentów w wieku poprodukcyjnym 0,8%. Grupa beneficjentów o dochodach na osobę powyżej progu dochodowego stanowiła 69,3%. Były to osoby, które ze względu na stan zdrowia, a także sytuację rodzinną (75,3% gospodarowało samotnie) korzystały z usług opiekuńczych.

Udział emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie emerytów i rencistów wyniósł 1,8%. Z kolei odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, które nie są emerytami ani rencistami, a są beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym niekorzystających ze świadczeń emerytalno-rentowych wyniósł 11,3%.

W 2023 r. zasięg korzystania z pomocy społecznej wśród osób niepełnosprawnych wyniósł 7,1%.

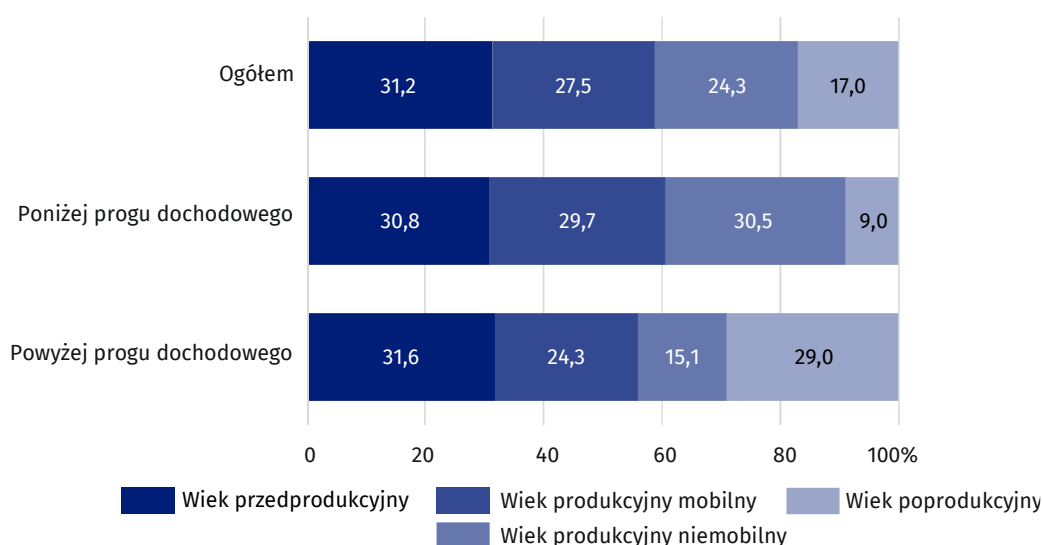
W zbiorowości beneficjentów według ekonomicznych grup wieku przeważały osoby w wieku przedprodukcyjnym (31,2%) oraz w wieku produkcyjnym mobilnym (27,5%). Udział osób w wieku poprodukcyjnym kształtował się na poziomie 17,0%, przy czym wśród beneficjentów ubogich wyniósł 9,0%, a w grupie beneficjentów o dochodzie na osobę przekraczającym próg dochodowy – 29,0%.

Największy udział beneficjentów w ogólnej liczbie ludności wystąpił w regionach północnych i wschodnich

Blisko 6% mieszkańców w wieku poniżej 18 lat to członkowie rodzin korzystających z pomocy społecznej

Najmniejszy udział w zbiorowości beneficjentów pomocy społecznej miały osoby w wieku poprodukcyjnym

Wykres 2. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej według ekonomicznych grup wieku w 2023 r.

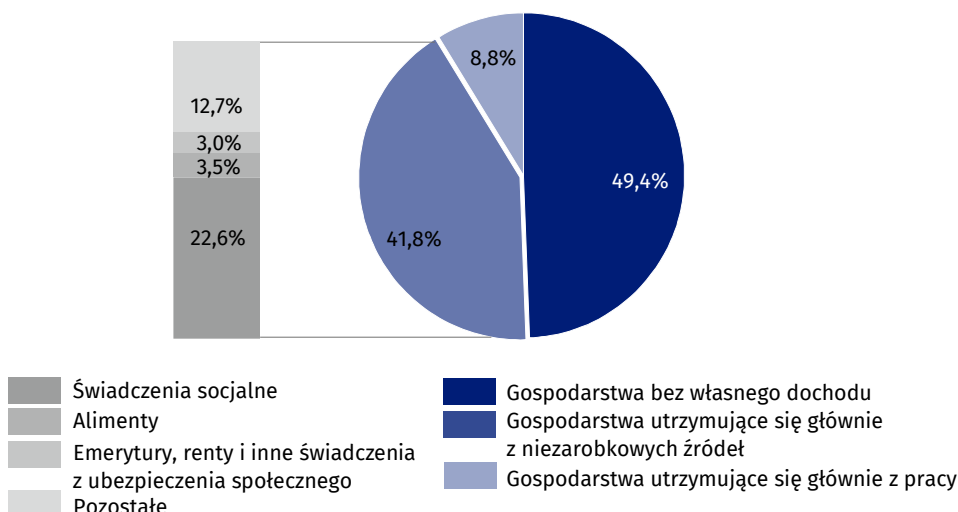

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRPiPS i GUS.

Spośród 1246,4 tys. beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w gospodarstwach domowych², 401,5 tys. (32,2%), to osoby stanowiące jednoosobowe gospodarstwa domowe, a 844,9 tys. (67,8%) to członkowie gospodarstw wieloosobowych. W miastach odsetek beneficjentów gospodarujących samotnie wyniósł 40,1%, a na wsi 23,5%. Spośród beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w gospodarstwach domowych 736,0 tys. (59,0%) to ubodzy beneficjenci.

59,0% beneficjentów to członkowie ubogich gospodarstw domowych

Wykres 3. Ubogie gospodarstwa domowe według głównego źródła dochodu w 2023 r.

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRPiPS.

² Tj. bez 28,5 tys. osób bezdomnych, którym ośrodki pomocy społecznej udzieliły świadczenia w 2023 r. Spośród tych beneficjentów 24,9 tys. to osoby, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego.

W 2023 r. liczba osób w wieku produkcyjnym w ubogich gospodarstwach domowych wyniosła 435,9 tys. Pracujący stanowili 11,9%, poszukujący pracy 42,6%, a bierni zawodowo 45,5% tych osób. Zbiorowość biernych zawodowo w wieku produkcyjnym w większości (63,9%) składała się z osób uczących się, niepełnosprawnych lub przewlekłe chorych.

Spośród 392,9 tys. ubogich gospodarstw domowych, blisko połowa – 49,4% nie miała własnych źródeł dochodu. Ze źródeł niezarobkowych, wśród których dominowały świadczenia socjalne, utrzymywało się 41,8% takich gospodarstw. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego oraz emerytalno-rentowe stanowiły główne źródło dochodu dla 3,0% ubogich gospodarstw domowych, a praca była głównym źródłem dochodu jedynie dla 8,8% tych gospodarstw.

Z powodu problemów związanych ze złym stanem zdrowia lub niepełnosprawnością świadczenia z pomocy społecznej otrzymało 63,8% ubogich gospodarstw, a z powodu bezrobocia 46,9% takich gospodarstw. Wśród gospodarstw jednoosobowych, jako przyczyny przyznania świadczenia dominowały problemy zdrowotne (zły stan zdrowia, niepełnosprawność). Wystąpiły one u 75,8% osób samotnie gospodarujących. Spośród gospodarstw wieloosobowych najwięcej (60,7%) otrzymało świadczenia z powodu bezrobocia. Istotną rolę odgrywały też problemy rodzinne, przede wszystkim bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, które wystąpiły w ponad połowie (53,8%) ubogich gospodarstw wieloosobowych.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Blisko połowa ubogich gospodarstw domowych nie miała własnych źródeł dochodu, natomiast ponad 40% utrzymywało się ze źródeł niezarobkowych

Najwięcej ubogich gospodarstw otrzymało świadczenia z powodu problemów związanych ze złym stanem zdrowia lub niepełnosprawnością oraz bezrobocia

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Wydział Współpracy z Mediami
Tel. komórkowy: 695 255 032
Tel. stacjonarne: 22 608 38 04, 22 449 41 45,
22 608 30 09
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

- stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych–Ochrona zdrowia–Opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny – Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej](#)

[Gospodarstwa domowe beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej](#)

[Środowiskowa pomoc społeczna](#)